

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Johtaminen ja yhteistyörakenteet

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Johtaminen ja yhteistyörakenteet

- 9.00 Avauspuheenvuoro: **Hanna Tainio**, varatoimitusjohtaja, Kuntaliitto
- 9.10 Tilannekatsaus yhdyspinnoista: **Liisa Jurmu**, projektipäällikkö, Kuntaliitto
- 9.20 Johtaminen ja yhteistyörakenteet: **Sami Niemi**, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
- 9.40 Alueiden ja kuntien hyvät käytänteet:
Eija Kellokoski-Kari, Muutosjohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Päivi Rahkonen, Kunnanjohtaja, Hollolan kunta
- 10.20 Paneelikeskustelu:
Jarkko Majava (juontaja), kehittämispäällikkö, Kuntaliitto
Maria Kaisa Aula, aluehallituksen pj. Keski-Suomen hyvinvointialue
Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Tuomas Lohi, kunnanjohtaja, Kempeleen kunta
- 10.55 Tilaisuuden päätös

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Tilaisuuden avaus

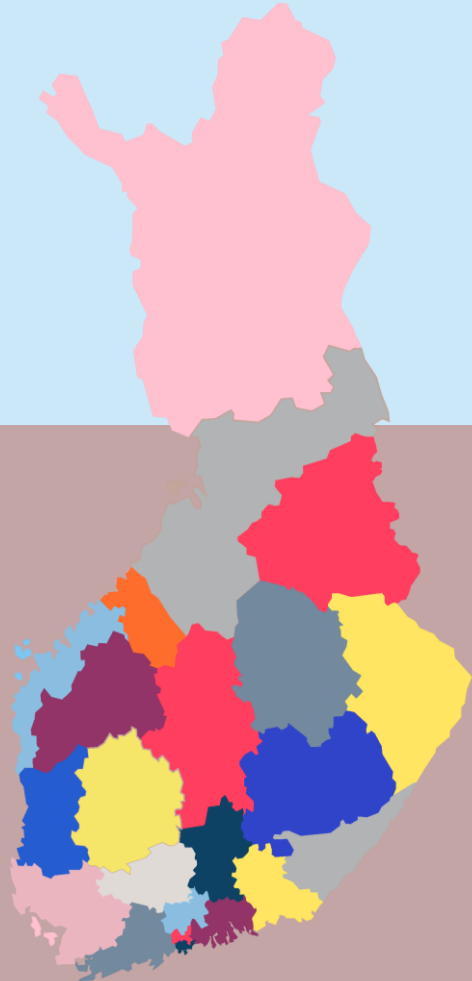
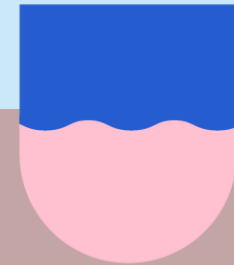
Hanna Tainio, varatoimitusjohtaja

Kunnilla ja hyvinvointialueilla on yhteiset asukkaat ja paljon yhteisiä tavoitteita

mm.

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
Alueiden ja kuntien elinvoiman vahvistaminen
Asiakaslähtöiset ja toimivat palvelut

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimivaa yhteistyötä useilla eri osa-alueilla

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Lasten, nuorten ja perheiden tukeminen

Työllisyyden hoito

Maahanmuutto ja kotoutumisen edistäminen

Turvallisuus ja häiriötilanteisiin varautuminen

Yhdyspintojen tilannekuvakysely

Tietoa kyselystä ja sen kohderyhmistä

- Kuntaliiton toteuttama **kysely** oli **osa** 2022 aikana kuntatoimijoille toteuttamaa **sote-uudistuksen toimeenpanon tilannekuvaseurantaa**
- **Kyselyn kohteena** olivat kuntien ja hyvinvointialueiden toiminnallisiin yhteyksiin (**ns. yhdyspintoihin**) **liittyvän valmistelun arviointi**, työnjaon selkeys, sekä uudistuksen arvioidut vaikutukset palveluihin
- Kyselyn **kohderyhmänä** olivat kuntien **johtavat viranhaltijat, toimialajohto, hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajistot** sekä kuntayhtymien (ei kuitenkaan sote-kuntayhtymien) johtajat
- Kyselyyn saatiin vastausaikana 19.8.2022-1.9.2022 kunnilta ja kuntayhtymiltä **yhteensä 686 vastausta**.

Poimintoja keskeisistä tuloksista

Valmistelun arviointi

- **Enemmistö** (lähes 2/3) vastaajien edustamista organisaatioista tai toimialoista **on tällä hetkellä mukana yhdyspintavalmistelussa**. Alueiden ja kuntakokoluokkien väliset **erot ovat kuitenkin suuria**
  - Yleisintä mukana olo on Länsi-Uudellamaalla (87%) ja Päijät-Hämeessä (85%) sekä yli 100 000 asukkaan kaupungeissa (84%)
  - Vähäisintä Itä-Uudellamalla (43%) ja Lapissa (44%) sekä 50 001 -100 000 as. kaupungeissa (56%) ja alle 5 000 as. kunnissa (57%).
- **Yhdyspintavalmistelussa** nähdään olevan **vielä paljon kehitettävää**.
  - Erityisesti valmistelun suunnitelmallisuuden (40%) sekä yhteisen tietopohjan ja tilannekuvan hyödyntämisen (39%) koettiin toteutuvan tällä toteutuvan huonosti.
  - Parhaiten näiden ja muiden yhteistyön perusedellytysten, kuten avoimuuden, vuorovaikutteisuuden, säännöllisten tapaamisten ja selkeästi määriteltyjen vastuuhenkilöiden katsottiin toteutuvan tällä hetkellä Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Pohjanmaalla

Poimintoja keskeisistä tuloksista

Työnjaon selkeys ja vaikutukset palveluihin

- Kuntien ja hyvinvointialueen **työnjakoa ei** monien yhdyspintaosa-alueiden osalta **koeta vielä riittävän selkeänä**
  - Työnjaon näki selkeäksi esimerkiksi **kotoutumisen edistämisessä vain 14%, asumiseen liittyvissä kysymyksissä 14% ja työllisyyden hoidossa vain 16% vastaajista**
  - Työnjaon epäselvyyksiin koettiin vaikuttavat mm. yhdyspintatehtäviä koskevan lainsäädännön keskeneräisyys sekä se, että valmistelu ja työnjakoa koskevat keskustelut hyvinvointialueen ja kuntien ovat jääneet toistaiseksi liian ylätasoisiksi.
- Yleisin arvio uudistuksen vaikutuksista yhdyspinnoilla toteutettaviin tehtäviin/palveluihin oli, että **uudistus ei paranna, mutta ei toistaalta myöskään heikennä kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspintatehtävien toteuttamista**

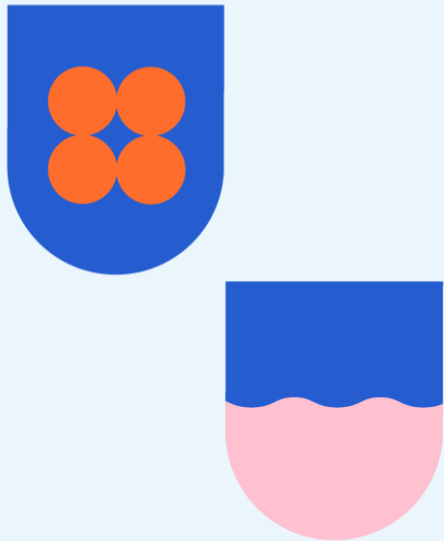

Tuloksiin liittyviä huomioita

- Kyselyn **tuloksia ei voida pitää erityisen yllättävinä** kokonaisuuden laajuus huomioiden. Yhdyspintoihin liittyvä **valmistelu on vasta todenteolla käynnistynyt tai käynnistymässä** useilla alueilla mm. hyvinvointialueiden vastuuhenkilövalintojen aikatauluista johtuen. Myös kuntien rajalliset mahdollisuudet yhdyspintavalmistelun resursointiin nousivat esiin
- Kyselyn yhteydessä nousi esille **myös paljon positiivisia palautetta**. Vastauksissa korostettiin kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöhalua, vuorovaikutuksen toteutumista ja valmistelun moniammatillisuutta
- **Työnjaossa koettujen epäselvyyksien ratkominen** edellyttää kuntien ja alueiden yhteistyön ohella **myös kansallisia toimenpiteitä**
- Kyselyn **tuloksia on tarkoitus hyödyntää myös** yhdyspintoja koskevan **kansallisen tuen suunnittelussa**.

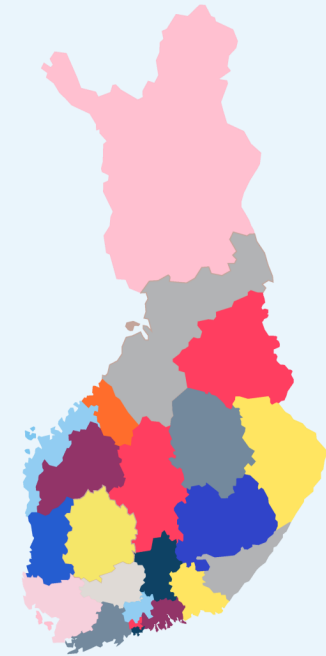
Kuntaliitto on muutoksessa kuntien ja hyvinvointialueiden tukena

Kuntaliiton muutostuki

- Ohjeita ja tukimateriaalia
- Muutostukiwebinaareja
- Verkostoja
- Muutostuki-neuvontapalvelu

www.kuntaliitto.fi/sotemuutostuki

Sote-toimeenpanoon liittyvät kysymykset ja palvelupyynnöt neuvontapyyntölomakkeella : www.kuntaliitto.fi/neuvontapyynto

>25

**OHJETTA
JA MUUTA
JULKAISUA**

**>50 KUNTA- JA
TOIMIALAJOHDON
VERKOSTOKÄSITTELYÄ**

500

**VASTATTUA
NEUVONTA-
PYYNTÖÄ**

10 000

**OSALLISTUJAA
SOTE-MUUTOSTUKI JA
AJANKOHTAIS-
WEBINAAREIHIN
(N. 30)**

**40 000 KÄYNTIÄ
KUNTALIITON SOTE-
UUDISTUSSIVUILLA**

Hanna Tainio

hanna.tainio@kuntaliitto.fi

09 771 2006

Twitter: @HannaTainio

www.kuntaliitto.fi

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Tilannekatsaus yhdyspinnoista

Liisa Jurmu, projektipäällikkö

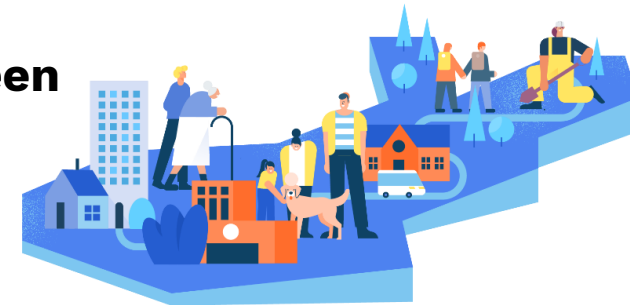

Yhdyspintatyön lähtökohtia

Yhdyspinnat voidaan määritellä kahden tai useamman organisaation toiminnallisiksi rajoiksi ja yhteistyön paikoiksi. Hyvin toimivat yhdyspinnat takaavat oikea-aikaiset ja oikeatasoiset palvelut. → Yhdyspintatyössä onnistuminen on asukkaiden näkökulmasta ydintärkeää.

- ✓ Kunta ja hyvinvointialue ovat keskenään **tasavertaisia juridisia toimijoita** ja sote- ja pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueille.
- ✓ Yhteistyössä on kiinnitettävä **huomiota alueiden ja kuntien erilaisuuteen** sekä asukasnäkökulmasta **kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin**, jotta heidän palvelunsa varmistetaan myös yhdyspinnoilla, **eivätkä palveluketjut pääse katkeamaan.**
- ✓ Tärkeää on se, **ettei uudistus vaaranna jo toimivia ja vakiintuneita yhteistyömalleja ja toimintatapoja** vaan niitä voitaisiin toteuttaa myös järjestämisvastuun siirtymisen jälkeen.
- ✓ **Yhteisenä tavoitteena ovat hyvinvoivat asukkaat ja elinvoimaiset kunnat ja alueet.**

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintojen muutostukiprojekti

Tavoitteena

- Tuottaa konkreettisia ohjeita, toimintamalleja, työvälineitä, suosituksia ym. kuntien ja hyvinvointialueiden yleisen yhteistyörakenteen ja yhdyspintojen valmistelutyön tueksi
- Tunnistaa, koota ja jakaa hyviä käytänteitä kunnista ja alueilta
- *Lisätä ymmärrystä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhdyspintatyön merkityksestä*

**Projekti jatkuu
31.12.2023 asti.
Rahoittajina
Kuntaliitto
ja STM.**

Projektissa priorisoitavat yhdyspinnat/työpaketit

- **Yhteistyön yleiset toimintamallit ja johtamisen rakenteet**
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Sivistys ja sote
- Työllisyyden hoito
- Maahanmuutto ja kotoutuminen
- Varautuminen ja sisäinen turvallisuus (ml.Pela)
- + muut yhdyspinnat

Työpaketin vetäjinä **Sami Niemi ja Jarkko Majava**

Huomioita hyvinvointialueiden valmistelijoiden haastatteluista

Yleiset yhteistyörakenteet

- Neuvottelurakenteet
- Sopiminen ja sopimukset (sopimusohjat)
- Vuosikellot, tsekkauslistat, saatekirjeet
- Konkreettinen prosessi, miten määritellään ja toteutetaan yhteistyötä

HYTE-rakenteet

- Miten kunnat ja hyvinvointialueet sopivat, miten käynnistetään neuvottelut
- Millaisia työryhmiä, rakenteita ja organisoitumista yhdyspinnoilla

Järjestöyhteistyön rakenteet ja mallit

- Erityisesti ajankohtaista avustukset ja niihin liittyen kriteerit
- Toimitiloihin liittyvät asiat
- Kumppanuusmallit ja –sopimukset
- Vapaaehtoistoiminnan rooli kokonaisuudessa

Tiedolla johtaminen yhdyspinnoilla

- Yhteisen tilannekuvan merkitys

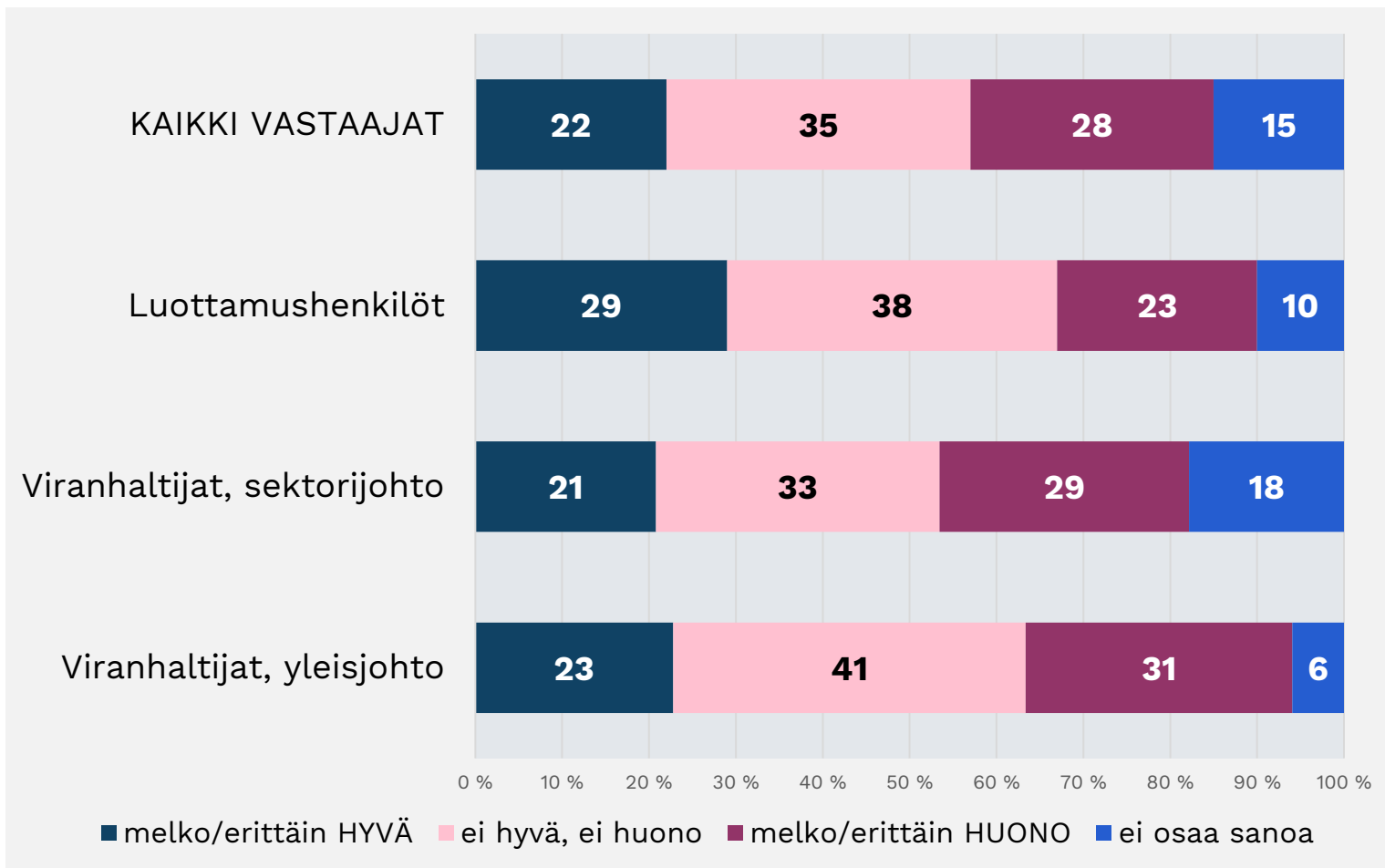

Sote-tilannekuvakysely 2/2022:

Millainen kokemus organisaatiossasi/toimialallassi on tähänastisesta yhteistyöstä ja osallisuudesta valmisteluun?

Kuntaedustajien vastausten %-jakaumat aseman mukaan tarkasteltuna. (N=676)

Sekä yleisjohtoa että sektori-/toimialajohtoa edustavilla viranhaltijoilla on pikemmin huono kuin hyvä kokemus tähänastisesta yhteistyöstä ja osallisuudesta valmisteluun.

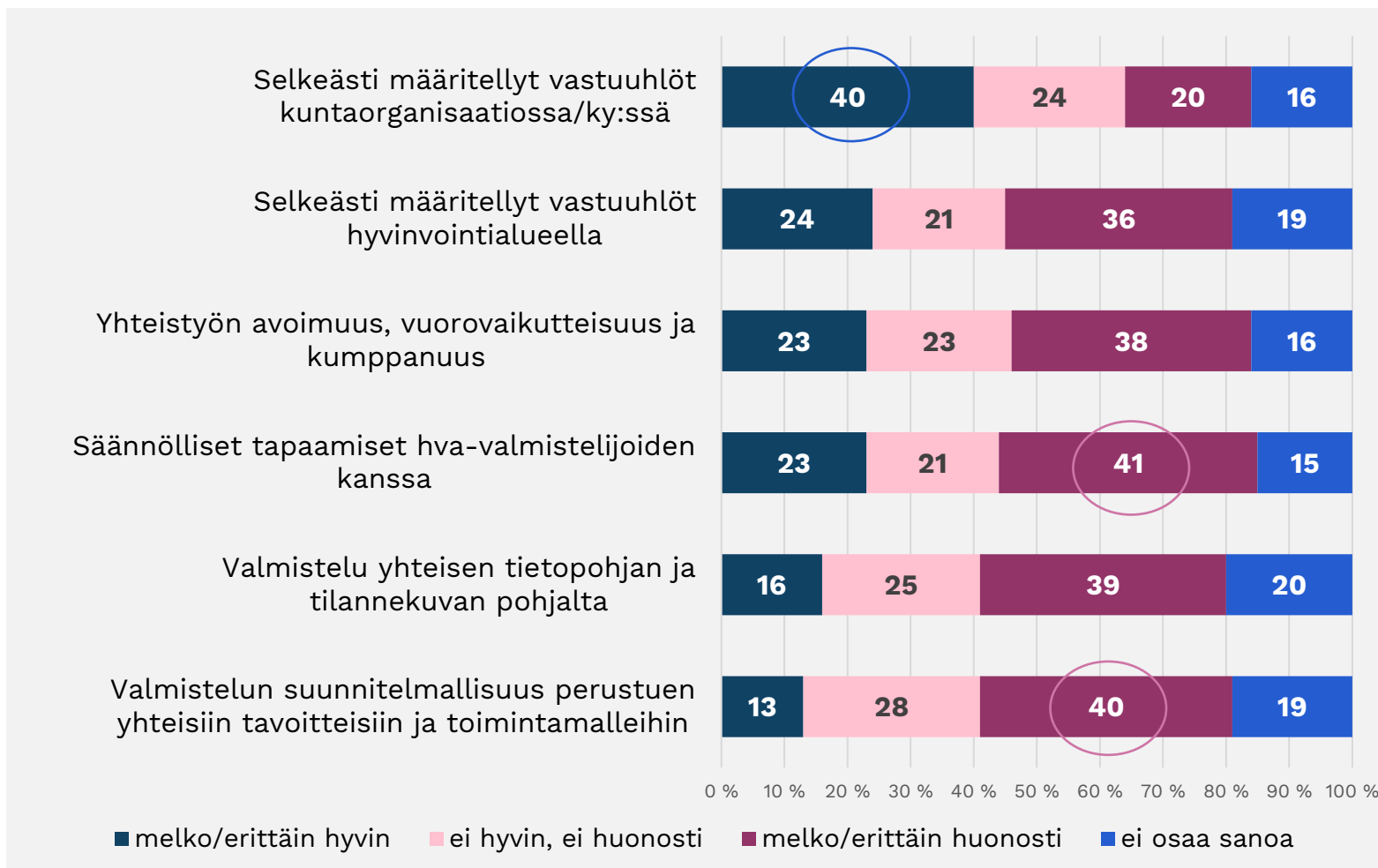
Vastanneilla luottamushenkilöillä on sen sijaan pikemmin hyvä kuin huono kokemus tähänastisesta yhteistyöstä ja osallisuudesta valmisteluun. Kaikista luottamushenkilöistä 29% pitää kokemusta hyvänä.

- Vain kunnassa/ky:ssä luottamushenkilönä toimivista 23%
- Sekä kunnassa/ky:ssä että hyvinvointialueella toimivista 35%.

Sote-tilannekuvakysely 2/2022:

Miten seuraavat asiat ovat toteutuneet hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhdyspintavalmistelussa?

Vastausten %-jakaumat. (asteikko 1-5; 1=ei lainkaan/erittäin huonosti, 5=erittäin hyvin, 0=ei osaa sanoa) (N=670-677)

Hyvinvointialueen kanssa tapahtuneessa yhdyspintavalmistelussa

- **Selkeästi määritellyt vastuuhenkilöt kuntaorganisaatiossa tai kuntayhtymässä** arvioidaan toteutuneen parhaiten; tyytyväisten osuus on suurempi kuin tyytymättömien. (40% vs. 20%)
- Muiden kartoitettujen asioiden katsotaan toteutuneen pikemmin huonosti kuin hyvin.
- Vähiten tyytyväisyyttä **yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin perustuvaan valmistelun suunnitelmallisuuden** toteutumiseen.

HYVINVOINTIALUEEN VARAUTUMINEN: VALMISTELUN JA YHTEISTYÖN SISÄLTÖJÄ

[Hyvinvointialueen
varautuminen:
valmistelun ja
yhteistyön sisältöjä |
Kuntaliitto.fi](#)

Sopimus pohja
tulossa

Kuntien ja hyvinvointialueen strateginen yhteistyösopimus

Sote-muutostuki

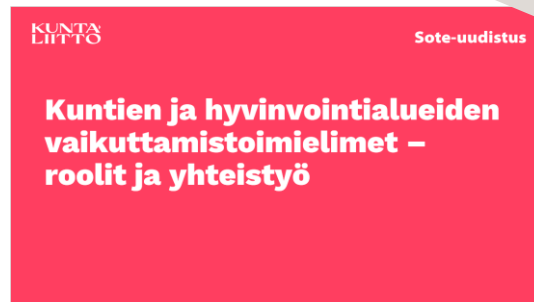

[Kuntien ja hyvinvointialueiden
yhteistyö ja yhdyspinnat |
Kuntaliitto.fi](#)

[Tilannekuvan kokoaminen ja kuntien
ja hyvinvointialueen yhteisten
tavoitteiden määrittely käyntiin
viimeistään syksyllä | Kuntaliitto.fi](#)

Tulossa

Nettisivut:
[Kuntien ja
hyvinvointialueiden
yhteistyö ja yhdyspinnat |
Kuntaliitto.fi](#)

Vastaa kyselyyn kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnoista

Raportti
23.9.2022

Kuntaliitto on lähettänyt kyselyn kuntien tai kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden kuntien ja kuntayhtymien johtaville viranhaltijoille, toimialajohtajille sekä hallitusten puheenjohtajistoille.

Kyselyyn voi vastata 19.8. alkaen, vastausaikaa on 29.8. asti.

Kyselyssä on kolme yhdyspintoihin sisältyvää teemaa:

1. valmisteluvaiheen yhteistyön yleinen arviointi
2. kunnan ja hyvinvointialueiden tuleva työnjako ja vaikutukset palveluihin ja
3. yhdyspintoihin liittyvä sopiminen ja tarve muutostuelle.

Tulossa

Opiskeluhuollon pikaopas

TULOSSA SYKSY 2022

Liisa Jurmu

liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

050 479 6835

Twitter: @LiisaJurmu

www.kuntaliitto.fi

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Johtaminen ja yhteistyörakenteet

Sami Niemi

Johtaminen ratkaisee yhteistyön onnistumisen

- Johtaminen ja johtamisen rakenteet perustana kuntien, hyvinvointialueiden sekä muiden toimijoiden yhteistyön onnistumiselle
- Johtamisen perustuttava yhteiseen ja realistiseen tilannekuvaan
- Toiminnan rakenteellisuus ja sovitut toimintamallit helpottavat yhteistyötä

Paikalliseen yhteistyöhön vaikuttavia tekijöitä

- Väestörakenne
- Etäisyydet
- Sosio-ekonominen rakenne
- Kunnan ja HVA:n talous
- Toimintakulttuuri
- Resurssit
- Organisointi

EI OLE OLEMASSA OIKEAA EIKÄ VÄÄRÄÄ TAPAA TEHDÄ YHTEISTYÖTÄ - KAIKKIALLA ON PAIKALLINEN TAPA SEN TEKEMISEEN

Tiedolla johtamisen näkökulmia

Kansallisesti saatavissa olevat tiedot (perusrekisterit, automaattinen talousraportointi jne.),
raportoitavat tiedot

Kuntien
hyvinvointialueilta
tarvitsemat
johtamistiedot
yhdyspinnoilta

Kunta

Yhdyspintojen
näkökulma, kunnat &
hyvinvointialueet
Yhteiset tiedot
yhdyspinnoilta

Kunta + Alue

Hyvinvointialueen
kunnilta tarvitsemat
johtamistiedot
yhdyspinnoilta

Alue

Hyvinvointikertomusten tiedot (minimitietosisältö), Vähimmäistietosisältöasetuksen tiedot + Muut tunnistetut raportointivelvoitteet, joiden kautta tietoa kertyy.

Hyvinvointialue

Aluevaltuusto

Strategisen johtamisen taso
Hyvinvointialuestrategia

Aluehallitus

Toiminnan
johtamisen taso
Johtoryhmä

Lauta/valiokunnat

Palvelualueet
Järjestämisvastuulliset
tehtävät

Kunnat

Kunnanvaltuustot

Strategisen johtamisen taso
Kuntastrategiat

Kunnanhallitus

Toiminnan
johtamisen taso
Johtoryhmä

Lauta/valiokunnat

Palvelualueet
Järjestämisvastuulliset
tehtävät

**Yhteiset
strategiset
tavoitteet**

**Strategian
valmistelu**

**Palveluiden
yhdyspinnat**

Yhteiset asiakkaat / asukkaat

Maakuntien liitot

Koulutuskuntayhtymät

Kolmas sektori

Muut sidosryhmät

*Huom. Hyvinvointialueilla on lakisääteinen velvollisuus tehdä yhteistyötä alueen eri sektorien toimijoiden kanssa, mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä

Yhteistyön johtamisjärjestelmän rakenneosat

Lainsäädännön puitteet ja reunaehdot

Lainsäädäntö määrittää tehtävät ja ohjaa yhteistyön toteuttamista.

Lainsäädäntö jättää kuitenkin väljyyttä sopia yhteistyötavat ja -rakenteet kunkin alueen erityispiirteet huomioon ottaen.

Yhteinen tilannekuva ja tietopohja

Yhteisiä asukkaita ja palvelutarpeita koskevan tilannekuvan ylläpidon tulisi olla jatkuvaa.

Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat ja näihin liittyvä yhteistyö muodostavat tilannekuvan pohjan.

Yhteiset tavoitteet ja niiden seuranta

Yhteistyötä ohjaamaan tarvitaan yhteisiä tavoitteita. Tavoitteiden tulee olla realistisia, konkreettisia ja mitattavia.

Tavoitteet ja niiden seuranta tulee dokumentoida.

Määritelty työnjako ja vastuut

Toimijoiden roolit, työnjako ja vastuut tulee tunnistaa ja kuvata.

Jokaiselle yhteistyön osa-alueelle tulee nimetä vastuutahot hyvinvointialueen ja kuntien osalta.

Sovitut yhteistyön toimintamallit

Yhteistyö edellyttää myös yhdessä sovittuja pelisääntöjä. Mm. miten tavoitteista ja työnjaosta sovitaan ja miten näitä tarvittaessa muutetaan, miten tietoa osapuolten välillä jaetaan, miten epäkohtia ja ristiriitoja ratkotaan.

Yhteistyön foorumit ja areenat

Onnistunut yhteistyö edellyttää poliittisen-, virka- ja toimialajohdon säännöllisiä kohtaamisia. Tämän mahdollistavia rakenteita tarvitaan eri tasoilla.

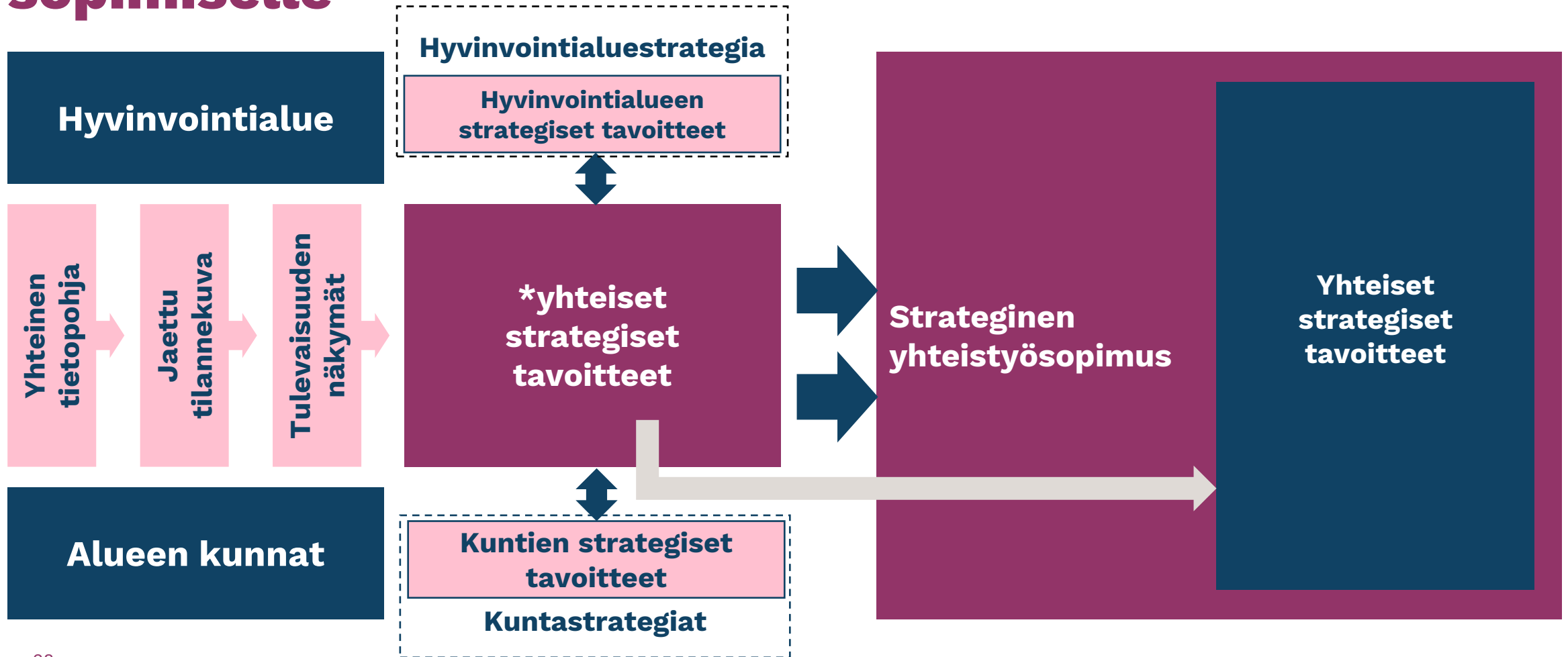
Yhteistyön foorumit ja areenat voivat olla pysyviä tai tilapäisiä.

Seitsemän suositusta hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön rakentajille

1. Tunnistakaa alueellanne vallitseva yhteistyökulttuuri vahvuuksineen ja heikkouksineen, ja rakentakaa tämän tiedon pohjalta uutta yhteistyötä.
2. Varmistakaa yhteisen tietopohjan saatavuus ja hyödyntäkää sitä.
3. Määritelkää yhteiset strategiset menestystekijät ja tavoitteet sekä hyödyntäkää niitä kuntien ja hyvinvointialueen strategiatyössä.
4. Perustakaa tarvittavat yhteistyörakenteet eri tasojen yhteistyötä varten ja varmistakaa niissä toimivien ihmisten valta sopia asioista.
5. Hyödyntäkää olemassa olevia toimintamalleja ja välineitä kuten hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa ja varmistakaa, että yhteistyötä käsittelevät suunnitelmat muodostavat yhteensopivan kokonaisuuden.
6. Käyttäkää aikaa ja resursseja toimivan yhteistyön ja luottamuksen rakentamiseen, sillä hyvin toimiva yhteistyö on asukkaiden, kuntien ja hyvinvointialueen etu.
7. Arvioikaa ja kehittäkää kokemusten perusteella yhteistyön toimintamallia ja jakakaa näitä kokemuksia avoimesti.

Yhteinen tietopohja ja tilannekuva perusta yhteisten tavoitteiden määrittelylle ja niitä koskevalle sopimiselle

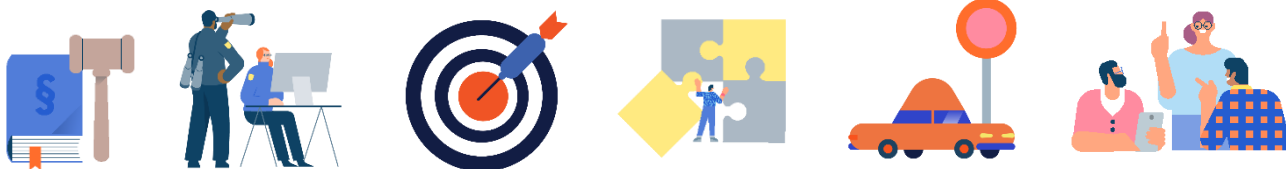
Hyvinvointialueen ja kuntien strateginen yhteistyösopimus

- Yhteisen valmistelun pohjalta muodostuvat strategiset tavoitteet ja toimenpiteet suositellaan koottavaksi **hyvinvointialueen ja kuntien strategiseen yhteistyösopimukseen**.
- Yhteisten tavoitteiden valmistelussa hyödynnettävä **strategisten tavoitteiden työkirja** voidaan ottaa mukaan sopimuksen liitteeksi
- Sopimus on tulos yhteisestä valmisteluprosessista ja se pohjautuu kuntien ja hyvinvointialueiden tekemään pohjatyöhön sekä niiden pohjalta löydettyjen yhteisten tavoitteiden määrittelyyn.
- Sopimus on **yhteisesti valmisteltu** ja allekirjoitettu, poliittisesti sitova, yhteisten tavoitteiden ja tahtotilan osoitus.
- Yhteistyösopimus ei ole oikeudellisesti sitova.
- Sopimuksen keskeinen tavoite on **auttaa suuntaamaan sopijapuolten omaa ja yhteistä tekemistä**. Sopimus tukee strategisen ja toiminnan johtamisen lisäksi myös strategioita syventäviä ohjelmatoimia.
- Sopimus sisältää esimerkiksi yhteistyön tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuutahot.
- Yhteistyösopimuksen laatiminen ja myöhemmin päivittäminen valtuustokausittain **tulee kytkeä hyvinvointialueen ja kuntien lakisääteisiin neuvotteluihin** sekä **yhteneviin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen velvoitteisiin**.

Suosituksia hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön strategisen johtamisen käynnistämisvaiheeseen

1. Sopikaa strategisen johtamisen yhteistyön valmistelua ohjaavan hyvinvointialueen ja kaikki alueen kunnat kattavan foorumin (neuvottelukunta tai muu vastaava) kokoamisesta sekä työskentelyn käytännön etenemisestä ja vastuista.
2. Käyttäkää riittävästi aikaa yhteisen tilannekuvan muodostamiseen alueen lähtötilanteesta, tulevaisuuden näkymistä ja näistä johdetuista yhteisistä tavoitteista.
3. Kootkaa yhteen keskeiset yhteiseen tilannekuvaan perustuvat tavoitteet, niihin liittyvät toimenpiteet, mittarit ja vastuutahot esimerkiksi ”strategisten tavoitteiden työkirja”-mallipohjaa hyödyntämällä.
4. Valmistelkaa yhteisten tavoitteiden ympärille alueen strateginen yhteistyösopimus, joka tulee hyväksyä hyvinvointialueella ja kaikissa alueen kunnissa.
5. Mahdollistakaa ja tukekaa erilaisissa rooleissa hyvinvointialueella, kunnissa ja muissa alueen organisaatioissa toimivien henkilöiden (poliittiset päättäjät, viranhaltijajohto, toimialajohto, henkilöstö) vuorovaikutuksen toteutumista selkeillä ja yhdessä sovituilla rakenteilla ja foorumeilla.
6. Huomioikaa valmistelussa myös alueen muut toimijat, kuten järjestöt, yritykset ja muut sidosryhmät, joiden osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuudet tulee varmistaa.

Strateginen yhteistyösopimus - vaihtoehtoja (laajuuden näkökulmasta)

Minimi

1. YLEISET TAVOITTEET JA YHTEISTYÖN RAKENTEET

Yhteistyön
lähtökohdat ja
yleiset tavoitteet

Yhteistyöfoorumit

2. TARKENNETUT TAVOITTEET JA YHTEISTYÖN RAKENTEET

Yhteistyön
lähtökohdat ja
yleiset tavoitteet

Yhteistyöfoorumit

Tavoitteet ja niiden
mittaaminen

3. TARKENNETUT TAVOITTEET, NIIDEN TOIMEENPANO JA YHTEISTYÖN RAKENTEET

Yhteistyön
lähtökohdat ja
yleiset tavoitteet

Yhteistyöfoorumit

Tavoitteet ja niiden
mittaaminen

Toimenpiteet ja
vastuunjako

Hyvinvointialueen ja kuntien strateginen yhteistyösopimus - malli

Valmistuu syyskuun aikana

1. Sopijaosapuolet	4
2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus	5
3. Yhteistyön tavoitteet, mittarit (ja toimenpiteet)	6
3.1 Yhteiset periaatteet	6
3.2 Yhteiset tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet	6
jne., ...	7
4. Yhteistyöfoorumit ja -muodot	8
4.1 Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyöfoorumit	8
4.2 Tietojen jakaminen hyvinvointialueen ja kuntien välillä	9
4.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	9
5. Sopimuksen hyväksyminen	10
5.1 Strategisen yhteistyösopimuksen tekeminen.....	10
5.2 Sopimuksen voimaantulo.....	10
5.3 Sopimuksen voimassaolo.....	10
5.4 Sopimusasiakirjat.....	10
5.5 Sopimuksesta irtaantuminen	11
6. Sopimuksen seuranta	12
7. Sopimuksen muuttaminen	13
7.1 Sopimuksen muuttaminen	13
7.2 Tulkintajärjestys	13
7.3 Erimielisyyksien ratkaiseminen	13
8. Liitteet	15

Parhaatkaan rakenteet eivät riitä, jos toimijat eivät halua toimia yhdessä. Yhteistyö rakennetaan lopulta aina yksilöiden välillä.

Neuvottelumenettelyt osana yhteistä johtamista

- Lainsäädännössä on kahdenlaisia neuvotteluelvoitteita kunnille ja hyvinvointialueille:
  - Laissa hyvinvointialueesta (611/2021) 14 § säädetään vähintään kerran valtuustokaudessa pidettävistä kunnan ja hyvinvointialueen välisistä neuvotteluista tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta
  - Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä (612/2021) 6 ja 7 § säädetään vuosittain pidettävistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluista

Neuvotteluiden sisällöstä

- Laki hyvinvointialueesta (611/2021) 14 §

Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu

*Hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava **vähintään** valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa **voidaan sopia ainakin** yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.*

- Ei tarkempia sisältöjä määriteltynä

Neuvotteluiden sisällöstä II

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 ja 7 §:t

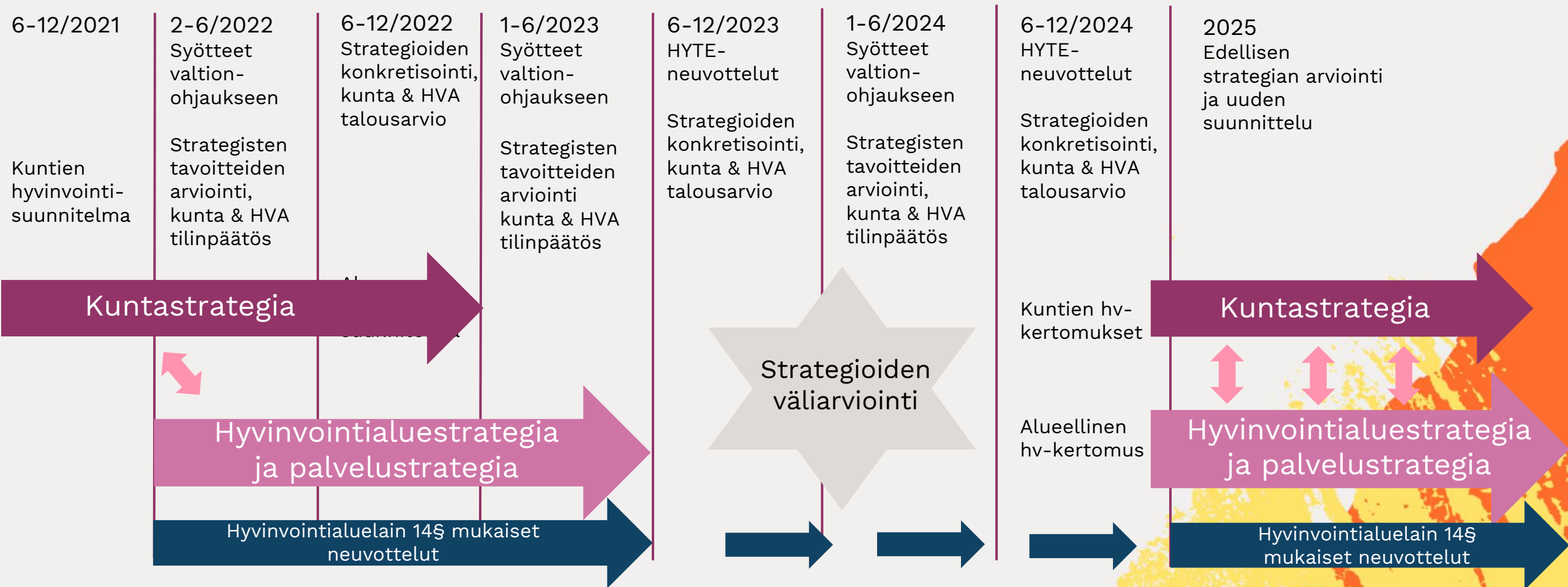
7 § Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä tässä momentissa mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta

6 § Kunnan on osallistuttava 7 §:n 4 momentissa tarkoitettuihin neuvotteluihin.

Ei tarkempia neuvottelusisältöjä määriteltyinä

Muut toimijat hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevät muut julkisten toimijat, yksityiset yritykset ja yleishyödylliset yhteisöt

1. Valtuustokausi: strateginen yhteistyö

Jatkuva vuorovaikutus ja tiedonvaihto tarpeen mukaan

Työpaketin painopisteet ja tuotokset

- Syksyn aikana valmistelussa:
  - Yhdyspintasopimusmallin viimeistely ja julkaiseminen
  - Neuvottelumenettelyiden ja -sisältöjen mallinnus
  - Vaikuttamistoimielinten roolit ja yhteistyö
  - Tiedolla johtamisen kokonaisuus tarkastelussa
  - Organisaatorakennetarkastelu
  - Kuntien ja hyvinvointialueiden suunnittelu- ja raportointivastuiden läpikäynti
- Työssä hyödynnetään kehittäjäkumppaneita alueilta
- Johtamisen työpaketti linkittyy vahvasti kaikkien muiden yhdyspinta-projektin työpakettien toteuttamiseen eri tasoilla

Sami Niemi

sami.niemi@kuntaliitto.fi

050 589 9187

Twitter: @namisiemi

www.kuntaliitto.fi

Alueiden ja kuntien hyvät käytänteet

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hoitaa, palvelee ja pelastaa

Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyö

Case Keski-Pohjanmaa
muutosjohtaja HTM Eija Kellokoski-Kari
23.9.2022

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soite

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

67915 asukasta
(31.12.2021)

88 % suomi
9 % ruotsi
3 % muut kielet

Suomen
paras
elämänlaatu*
(61 %)

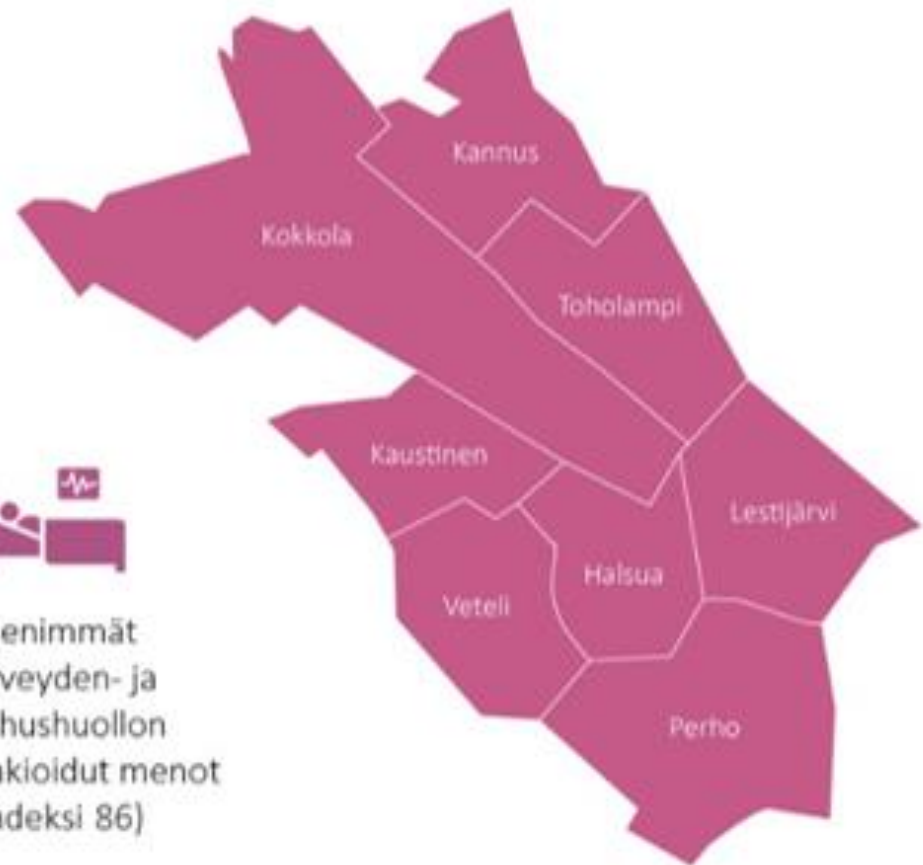
Suomen suurin
syntyvyys
(52)

Vähiten
yksinasuvia
Yli 75-vuotiaita
(40 %)

Pienimmät
terveyden- ja
vanhushuollon
tarvevakioidut menot
(indeksi 86)

*EURO-HIS-B
Lähde: Sotkanet (2022), THL

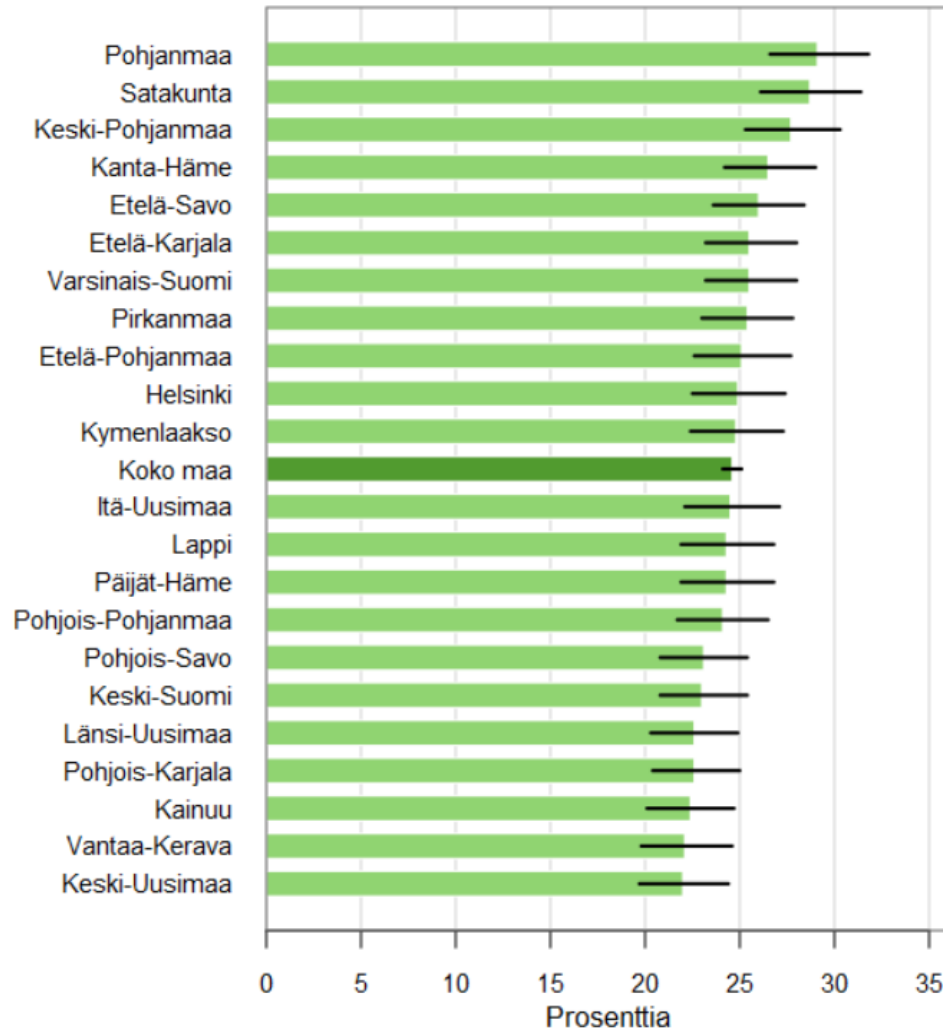
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Suomen pienin hyvinvointialue
- Kokkolan kaupunki 48 000 asukasta
- 7 pientä kuntaa (Kannus 5386 - Lestijärvi 717 asukasta)
- Integroitu Sote-kuntayhtymä Soite vuodesta 2017 saakka
- Soiten ajan toiminut omistajaohjauksen neuvottelukunta (kuntajohtajat + soten johtavat viranhaltijat)
- Yhteistyötä opittu tekemään ja se on luontevaa
- Alueen pienuus helpottaa. Toimijat tuntevat toisensa ja toistensa toimintatavat hyvin. Tiedetään kehenkä ottaa yhteyttä.

Keski-Pohjalaiset ovat aktiivisia osallistujia

Aktiivisesti osallistuvat (järjestötoiminta ym)

Lähde: FinSote 2020

Aluevaltuusto (59)

Aluehallitus (11)

Yksilöasioidenjaosto (5)

Tarkastuslautakunta (7)

Aluevaalilautakunta (5)

Kansalliskielilautakunta
(5)

Nuorisovaltuusto

Vanhusneuvosto

Vammaisneuvosto

Asiakasraadit

Alueneuvottelukunta

Hyvinvointi- ja
tulevaisuuslautakunta
(9)

Turvallisuus- ja
pelastuslautakunta (9)

Yhteistoimintatoimielin

Hyvinvointialueen johtaja

Alueneuvottelukunta

- 16 jäsentä + esittelijänä hyvinvointialuejohtaja
- Kokkolan kaupungin edustajat Kaupunginjohtaja, sivistystoimenjohtaja
- Jokaisesta kunnasta edustaja, pääsääntöisesti kunnanjohtaja
- Maakuntajohtaja
- K-P:n yrittäjien edustaja
- Kaksi kolmannen sektorin edustajaa
- Hyvinvointialueen johtavat luottamushenkilöt

HYTE –rakenne Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

HVA:n johtoryhmä

Aluevaltuusto ja aluehallitus

Päätää

Hyvinvointi ja tulevaisuuslautakunta

Valmistelee

Vaikuttamistoimielimet

Evästä

Hyvinvointialueen HYTE työryhmä ?

Koordinoi

TKIO ja osallisuus vastuualue

Esihenkilö/vastuualuejohtaja

- HYTE

- Osallisuus ja järjestöyhteistyö

+ HYTE tiedolla johtaminen,
kehittäminen ja viestintä

Alueellinen yhteistyö

Vuosittaiset HYTE
neuvottelut (kunnat,
järjestöt ym)

HYTE koordinoijien
yhteistyöryhmä

Kuntien
hyvinvointityöryhmät

Järjestöfoorumi?

Monialaiset teemaryhmät

- terveelliset elintavat
- arjen turvallisuus
- mielenterveyden edistäminen
- ehkäisevä päihdetyö

LAPE yhteistyöryhmä (lasten, nuorten ja
perheiden hyvinvointi)

Liiton
järjestöyhteistyöryhmä

LUONNOS

Terveellisten elintapojen edistäminen - rakenteet

- Alueelliset rakenteet (vuodesta 2020 alkaen)
  - *Soite koordinoi*
  - *Alueen terveellisten elintapojen edistämisen verkostotyöryhmä*
    - Soite
    - Kunnat (liikuntapalvelut, vapaa-aikatoimi, opetuspalvelut, varhaiskasvatus, nuorisotoimi, ruokapalvelut)
    - Työterveyshuolto
    - Järjestöt
    - Koulutusyhtymä
  - *Alueellinen suunnitelma terveellisten elintapojen edistämiseksi 2020-2024*
    - Terveysliikunnan edistäminen
    - Terveellisen ravitsemuksen edistäminen
    - Unen ja mielen hyvinvoinnin edistäminen

Terveellisten elintapojen edistäminen - yhteistyö

- Esimerkkejä monialaisesta yhteistyöstä:
  - *Alueen elintapavalmennuksen palveluketjujen mallintaminen ja kehittämistoimet*
  - *Alueen elintapavalmennuksen palvelutarjottimen kokoaminen*
  - *Alueen elintapavalmennuksen osaamisen kehittäminen (Soite ja kunta)*
  - *Matalan kynnyksen ryhmämuotoisen monialaisesti toteutetun elintapavalmennuksen kehittäminen*
    - BMI-ryhmätoiminta (Soite, liikuntapalvelut, Kepli)
    - Kohderyhmä: ei hoidon piirissä olevat, BMI 30 tai enemmän

itla

soite

**Kokkola
Karleby**

Veteli
Kylä sydämessä.

Yhteisövaikuttavuus lasten ja perheiden palveluissa

Soiten perhekeskuspalveluiden,
Kokkolan ja Vetelin
sivistyspalveluiden ja Itlan alueellisen
oppimisverkoston
kehittämissyhteistyö

Yhteisövaikuttavuus – systeemiteoria ja lähestymistapa siv-sote- 3.sektori kehittämissyhteistyössä

Kuvitus: Elise Rehula

Visio: Lasten ja perheiden hyvä arki, jota toimiva lasten ja perheiden palvelujärjestelmä tukee.

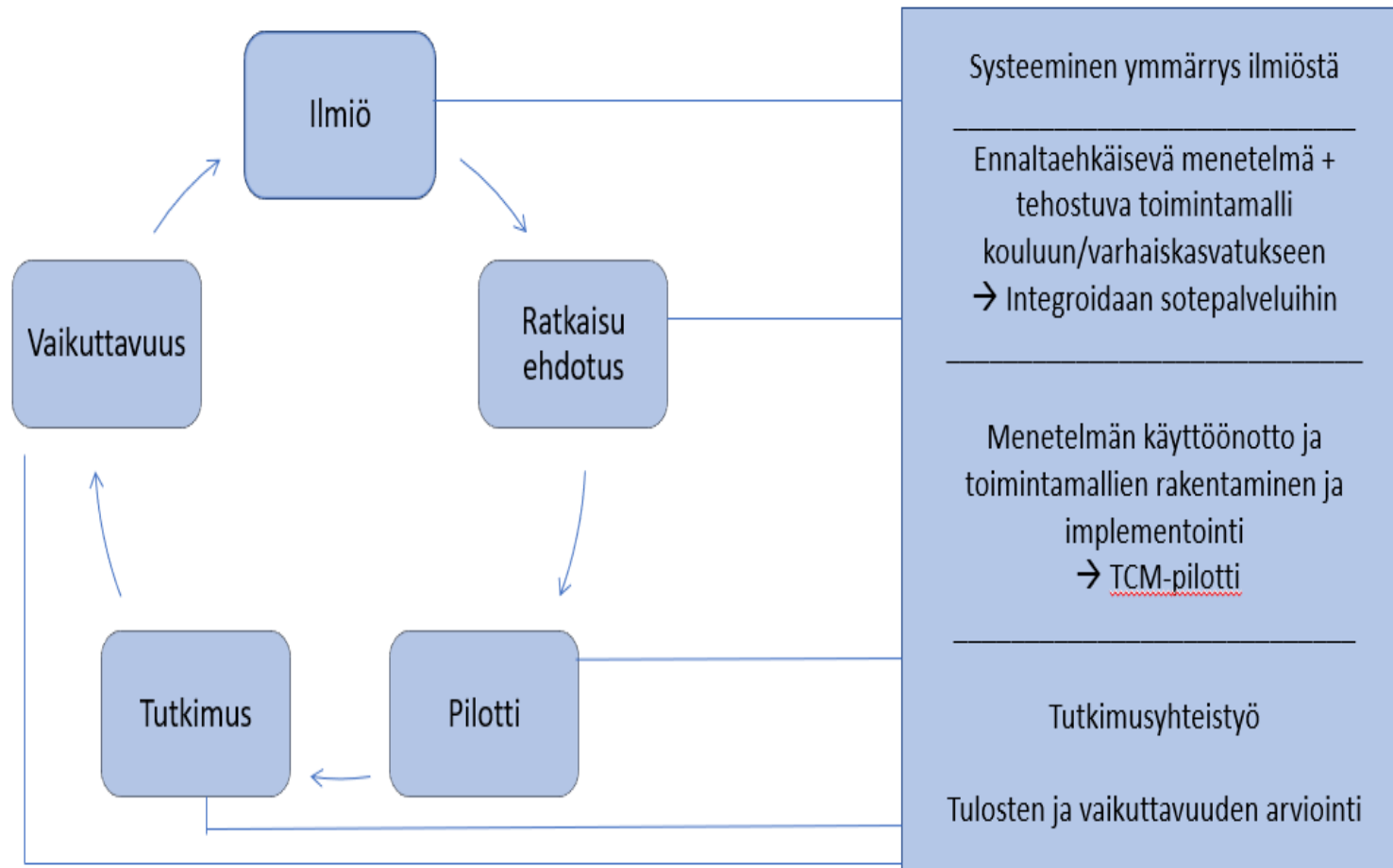
Yhteisövaikuttavuus – systeemiteoria ja lähestymistapa siv-sote- 3.sektori kehittämissyhteistyössä

- Yhteisövaikuttavuus (collective impact) teoreettisena viitekehyksenä lapsi ja perhepalveluiden, sivistyspalveluiden sekä kolmannen sektorin palveluiden yhteistoiminnan kehittämisessä ja palveluiden yhteensovittamisessa
  - Mm. Lapsiperheiden palvelumallin (Lapset puheeksi- palvelumalli + lapsiperheiden palveluohjaus) juurruttaminen varhaiskasvatus-, opetus-, perhekeskus- ja aikuispalveluihin sekä 3. sektorin palveluihin
  - Tavoitteena palvelusta riippumatta yhtenevä ja palveluita yhteensovittava toimintamalli ("yhteinen kieli" ja toimintatapa)
- Alueellisten ilmiöiden systeeminen ja monialainen tarkastelu
  - Lapsi- ja perhepalvelujärjestelmän epäkohtien ja vahvuuksien tunnistaminen, ymmärrys ja tarpeisiin reagointi, pala kerrallaan
- Kokeilu ja oppiminen, tiedon ja palautteen kerääminen → tiedolla johtaminen
- Jatkuva vuorovaikutus yhteisövaikuttavuus työn toimijoiden, muiden toimijoiden ja kentän henkilöstön välillä

Ilmiön tunnistaminen → käytöksellään reagoivat lapset → ratkaisu rakentuu

- Haasteet koulujen kriisinkestävyydessä ja pärjäävyydessä alkoivat keväällä 2021 näkyä ilmiönä, jossa oppilaiden käytöksellä reagointi kouluissa lisääntyi, tilanteet alkoivat kärjistyä ja näkyä voimakkaasti myös sote-palveluissa.
- Yhteisövaikuttavuustyön (siv-sote) johtoryhmässä tunnistettiin ilmiö *käytöksellään reagoivat lapset*. Ilmiö haluttiin ymmärtää systeemisesti ja löytää siihen yhteisiä, vaikuttavia, tutkittuun tietoon perustuvia ratkaisuja.

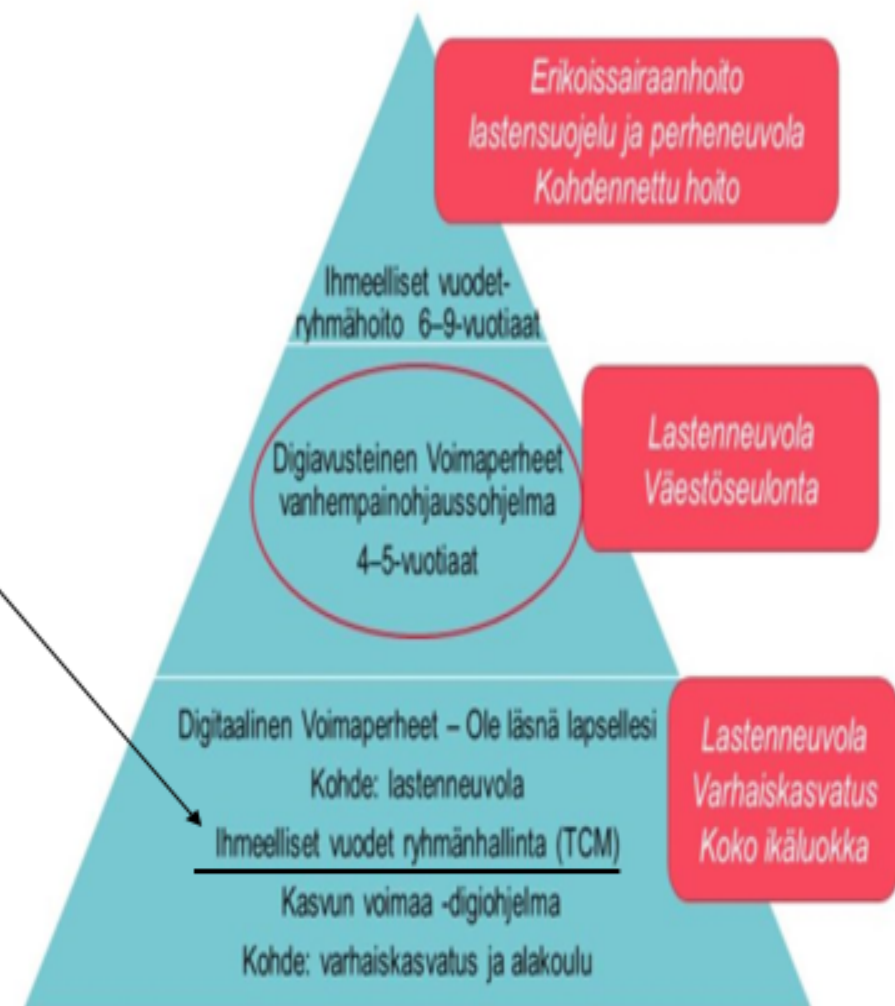
TCM- pilotti: tavoitteet ja tulokset

1. Vastattava koulujen ja opetushenkilöstön tarpeeseen saada teoreettinen viitekehys ja toiminnan ydinelementit, joihin koulun pärjäävyyttä edistävän toimintakulttuurin kehittäminen voi nojata sekä tarjota konkreettisia ja toimivia työkaluja toimia sekä käytöksellään reagoivien yksittäisten oppilaiden että opetusryhmien kanssa.

- **Tuloksena: TCM- ryhmähallintamenetelmän käyttöönotto pilottikouluissa**

- Tutkimusyhteistyö paikallisesta soveltuvuudesta ja vastaavuudesta koulujen tarpeisiin
  - Jyväskylän ja Turun yliopistot, Yliopistokeskus Chydenius
- Vahva kansainvälinen tutkimusnäyttö lasten käytösongelmien ja käytöshäiriöiden ennaltaehkäisystä – paikallinen vaikuttavuus todettavissa tulevaisuudessa.
- **TCM:n laaja implementointi Kokkolan perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kentälle käynnistynyt**

Lasten käytösongelmien tunnistamisen ja varhaisen hoidon mallin kehittäminen

TCM- pilotti: tavoitteet ja tulokset

2. Vastattava tunnistamisen, ennaltaehkäisyn kokonaisuuden, huoltajien kanssa tehtävän sekä monialaisen yhteistyön vahvistamisen tarpeeseen kouluissa sekä edistää sivistyspalveluiden integraatiota

- **Tavoite:** tarvitaan olemassa olevia toimintamalleja, toimenpiteitä ja näyttöön perustuvia menetelmiä yhteen kasaavaa toimintamalli, joka huomioi eri toimijoiden lakisääteiset vastuut ja toimintatavat, paikalliset rakenteet ja resurssit sekä tiedonkulun ikäikäisen problematiikan
- **Tuloksena: koulun tehostuva moniammatillisen tuen malli**
  - Sovittaa yhteen TCM- ryhmähallintamenetelmän ja Lapset puheeksi- menetelmän, koulun ja opiskeluhoollon toimenpiteet sekä konsultaatiot ja sote-yhteistyön varhain reagoivaksi ja joustavasti tehostuvaksi moniammatillisen tuen kokonaisuudeksi, joka rakennetaan tiiviissä yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa

TCM-pilotin käyttöönoton ja tutkimusyhteistyön artikkeli:

<https://kasvuntuki.fi/aikakauslehti/julkaisut/kasvun-tuki-aikakauslehti-12022/maunula/>

Keskeisimmät haasteet yhteistyössä

- Kuntien erilaiset tarpeet
  - *Erytisesti pienissä kunnissa tehtävät kasautuvat samoille henkilöille*
  - *Eri kokoiset kunnat*
- Resurssipula sekä kunnissa että hyvinvointialueella
- Tiedon kulkeminen eri toimijoiden välillä

Syksyn ja tulevaisuuden suunnitelmia

- Jatketaan ja edistetään jo syntyneitä hyviä yhteistyökuvioita
- Alueen yhteisen hyvinvointisuunnitelman päivitys
- Neuvottelut järjestöavustuksista kuntien kanssa
- Soten palvelustrategia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa

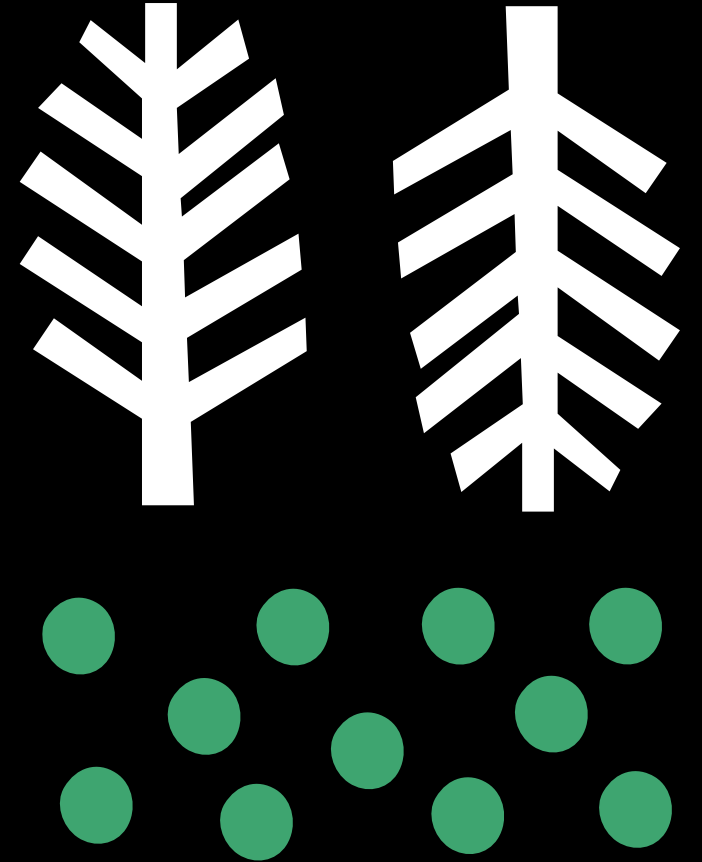
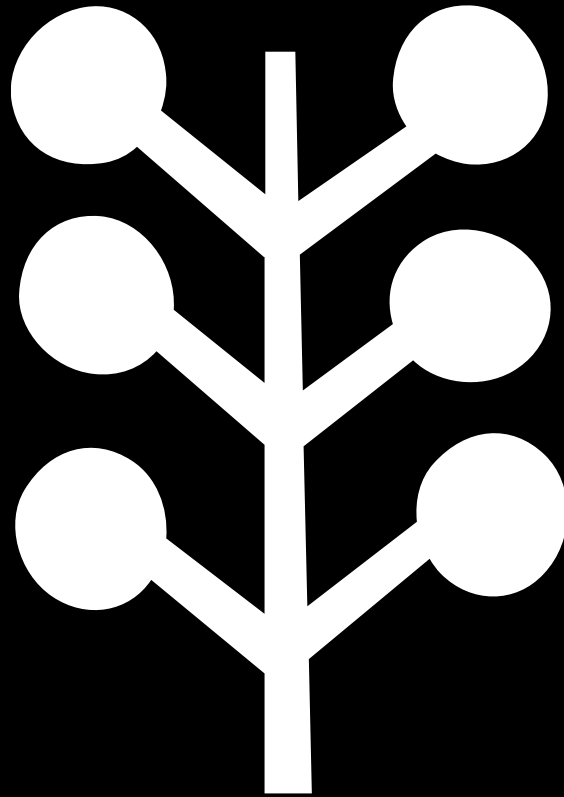
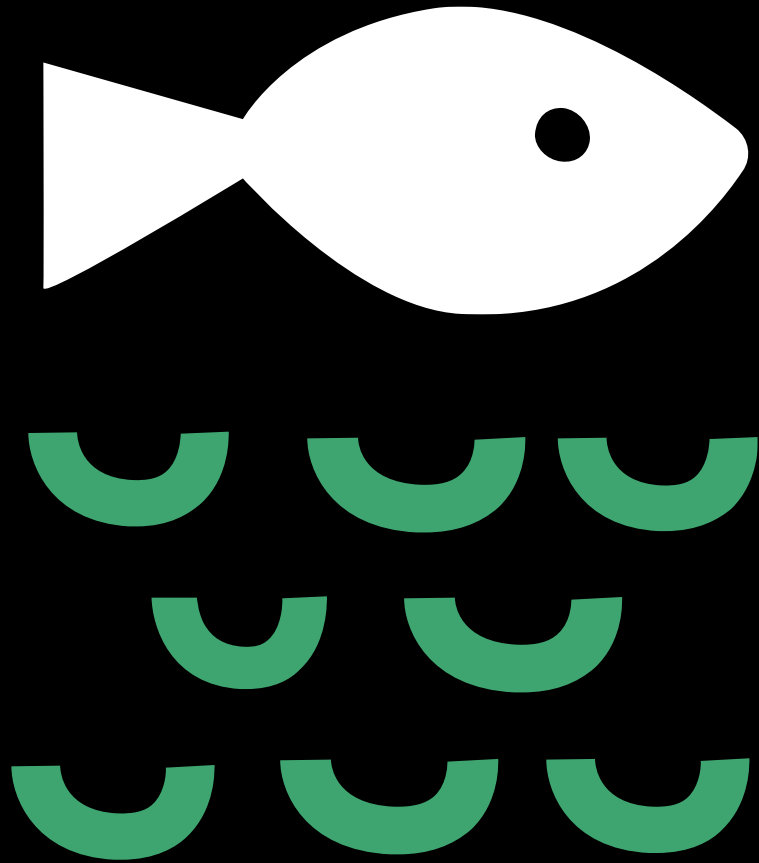

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Hoitaa, palvelee ja pelastaa

Kiitos!

Päijät-Hämeen hyvinvointialuevalmistelu,

Johtaminen ja yhteistyörakenteet

Päivi Rahkonen, Hollolan kunnanjohtaja , Yhdyspintafoorumissa 23.9.2022

Hollola

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

= PHHYKY 1.1.2017 - 2
kuntaa+ 2 kuntaa

Palvelee yli
200 000 asukasta

Työllistää noin
7 600 työntekijää

Asukasosallisuus aluevaalien,
neuvostojen ja muun
osallisuustoiminnan kautta

Järjestämisvastuu
1.1.2023 alkaen

Vastaa alueen sote- ja pelastustoimen
palveluiden järjestämisestä

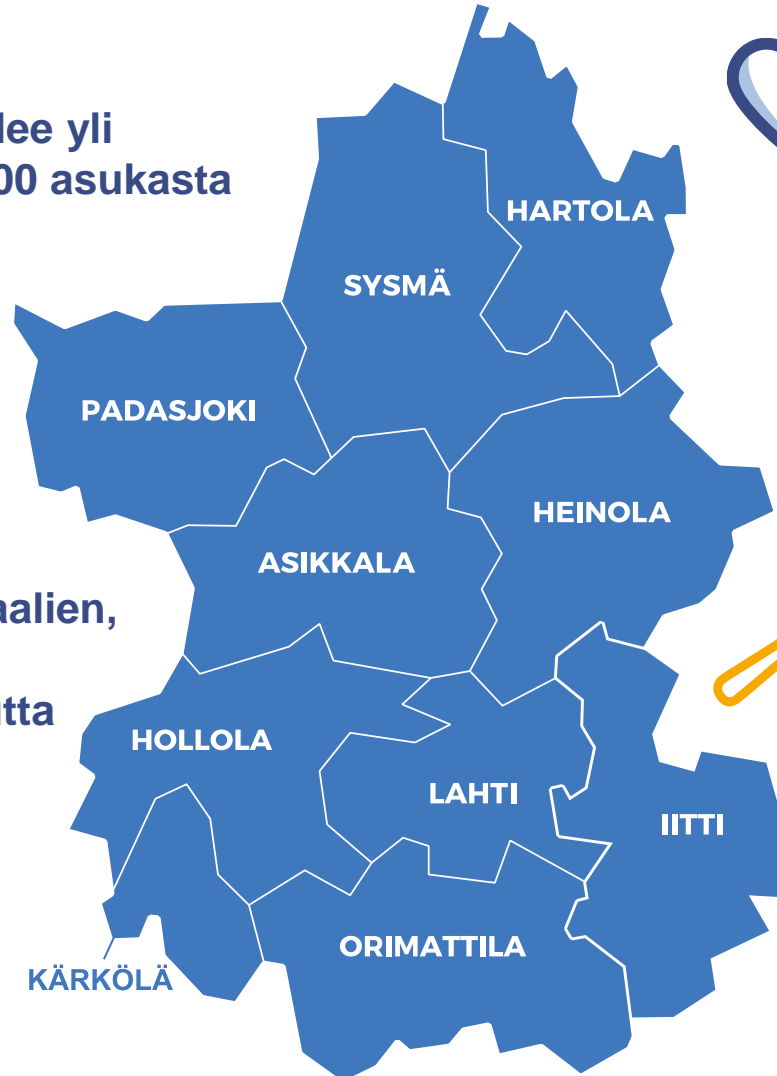
Yhdistää alueen nykyiset sote- ja
pelastustoimen palvelut yhdeksi
kokonaisuudeksi

Ylimmässä johdossa vaaleilla
valittu aluevaltuusto

Oma budjetti, rahoitus
suurelta osin valtiolta

Hollola

Yhteistyörakenteet 2017/2019=>

Ylin johto

Työvaliokunta
(Yhtymän johto ja
kuntajohtajat)

Puheenjohtaja-
foorumi

Asiakirjat

Omistajastrategia

Palvelusopimus

Verkostot

Erilaiset
asia/aihekohtaiset
yhteistyöverkostot

Päijät-Hämeen yhdyspinnoilla toimivat verkostot (täydentyy)

Ehkäisevä työ

- Kuntien ja kaupunkien ehkäisevän työn verkostot
- Ehkäisevän työn seutukoordinaatioryhmä
- Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn asiantuntijaryhmä
- Pelihaittojen ehkäisyn asiantuntijaryhmä
- Kuuluuko asiakkaan ääni? -foorumi
- Huumetyön verkosto
- Mielen hyvinvoinnintoimijoiden verkosto & Päihdetoimijoiden verkosto eli ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön asiantuntijaryhmä

Osallisuuden edistäminen

- Alueellinen vanhus- ja vammaisneuvosto
- Alueellinen nuorisovaltuusto
- Alueellinen järjestöneuvottelukunta
- Kumppanuusverkosto
- Päijät-Hämeen Yhdistysfoorumi
- Yhdistysten lapsiperhetoimijat verkosto
- Kylien yhdistysten verkosto
- Vammaisjärjestöjen verkosto
- Kokemusasiantuntijaverkosto
- Kokemustoimintaverkosto
- Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkosto

Kotouttaminen

- Kuntien yhteinen koordinaatioryhmä
- Kotoutumisen edistämisen verkosto (ELY, Lahti, P-H liitto)
- Maahanmuutto-ohjelman seuranta/ valmisteluryhmä
- ELY:n seudullinen maahanmuuttotyöryhmä
- Lahden sivistystoimen ja PHHYKY:n maahanmuuttotyön yhteistyö
- Street-ryhmä: Radikalismien ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisy
- Moku-tiimi: Monikulttuuriset lapset ja nuoret varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa
- Maahanmuuttajakoulutustyöryhmä (Päijät-Hämeen maahanmuuttokoulutus)

Elintapaneuvonta ja toimintakyvyn edistäminen

- Ravitsemusterveyden edistämisen työryhmä
- Varhaiskasvatuksen ruokakasvatusverkostot
- Maistuva koulu Päijät-Häme –verkosto
- Ikääntyneiden vajaaravitsemustyöryhmä
- Syödään yhdessä -verkosto
- Seudullinen kuntien liikuntatoimesta vastaava verkosto
- Seudullinen liikuntaneuvojien verkosto
- HYTE-koordinaattoriverkosto
- Liikkuva varhaiskasvatus verkostot
- Lasten hyvinvoinnin koordinaattorit
- Liikkuva koulu ja opiskelu verkostot
- Päijät-Hämeen liikuntaseurat
- Liikunta- ja vapaa-aikapalvelujen kehittämisryhmä
- Vammaisjärjestöjen verkosto
- Päihdetoimijoiden verkosto

Sote-palveluiden saavutettavuus

- Digituen verkosto
- Potilasjärjestöjen OLKA-toiminta
- Sosiaaliasiamiesten aamukahvit
- Kylien yhdistysten verkosto
- Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkosto
- Heinolan Sosiaali- ja Terveyskontakti (SoTeKo)

Ikäihmisten toimintakyvyn tuki

- Päijät-Hämeen kuntien yhteistyö
- Ikäihmisten parissa toimivien verkosto
- Maakunnallinen muistihoitajien verkosto
- Ikäihmisten palveluohjauksen verkosto

HYTE yleisesti

- HYTE-koordinaattoriverkosto
- Hyvinvointikertomusta ja –suunnitelmaa valmisteleva työryhmä
- Muutosohjelma 2.1 työryhmä
- HYTE-valmistelutyöryhmä

Arjen turvallisuuden edistäminen

- Asiakas- ja potilas-turvallisuus-yhdys-henkilö –verkosto
- Asiakas- ja potilasturvallisuusyhdys-henkilö-verkosto
- Kunnalliset liikenneturvallisuustyöryhmät

Lapsiperheiden hyvinvoinnin tuki

- Kuntien ja kaupunkien LAPE-ryhmät, maakunnallinen LAPE-yhteistyöryhmä
- Eroauttajien verkosto
- Parisuhdetoimijoiden verkosto
- Kohtaamispaikkatoimijoiden verkosto
- Vauvaverkko
- Lasten kulttuuriverkosto, kulttuuripalvelujen seudullinen yhteistoiminta
- Sivistystoimen seudullinen kehittämisverkosto
- Varhaiskasvatuksen kehittämisryhmä
- Oppilas- ja opiskelijahuollon ja oppimisen tuen kehittämisryhmä
- Opetussuunnitelmauudistuksen toteuttamiseen ja seurantaan perustettu ryhmä
- Perusopetuksen tieto- ja viestintätekniikan kehittämisryhmä
- Arvioinnin kehittämisryhmä
- Toisen asteen koulutuksen kehittämisryhmä
- Kirjasto- ja tietopalveluiden kehittämisryhmä

Palveluverkon yhteys kaavoitukseen, maankäyttöön ja asumiseen

- Päijät-Hämeen maakunnan liikennejärjestelmäryhmä
- Ekologinen verkosto
- Kuntajohtajien työvaliokunta
- Kuntien sosiaalisen asumisen yhtiöiden hallituksen puheenjohtajat & toimitusjohtajat
- Lahden, ARA:n ja muiden yleishyödyllisten vuokranantajien verkosto

Työllisyyden edistäminen

- Työkykykoordinaattori-verkosto
- Lahti, Asikkala, Hollola, Kärkölä ja Orimattila
- Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP-johtoryhmä)
- PHLU ja Päijät-Hämeen yhdistykset
- Hanketyöntekijöiden verkosto
- Työllisyystoimijoiden verkosto
- Työ- ja elinkeinopalvelujen & Soten yhteistyöryhmä

Kulttuurihyvinvointi

- Kulttuurihyvinvoinnilla ei ole alueellista toimivaa poikkitaiteellista / kulttuurista järjestäytymistä tai vakioitua poikkitaiteellista verkostoa. Merkittävä rooli Kauno Ry:llä

Pohjatyö jo tehtynä

- Integraation vahvistaminen
- Palveluiden suunnittelu alueellisesta näkökulmasta
- Järjestelmien yhdenmukaistaminen

- Yhteinen tilannekuva
- Yhteiset tavoitteet
- Määritelty työnjako ja vastuut
- Sovitut yhteistyön toimintamallit
- Yhteistyön foorumit ja areenat

Strategisten tavoitteiden määrittely: palvelu-elinvoima-luottamus

Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi

Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma

HYTE-työn kärjet

Liikkumisohjelma

Ravitsemusterveyden edistämisen suunnitelma

- Osallisuus
- Mielen hyvinvointi
- Arjen turvallisuus
- Terveelliset elintavat ja päihteettömyys

Strategia 1.1.2023

Arvomme

Luottamus Rohkeus Välittäminen Oikeudenmukaisuus

Tehtävämme

Tuemme päijät-hämäläisten hyvinvointia ja järjestämme laadukkaat palvelut vastuullisesti ja joustavasti

Päämäärämme

Hyvinvoivat asukkaat turvallisessa, elinvoimaisessa ja uudistuvassa Päijät-Hämeessä

Keskeiset tavoitteemme

Vaikuttavat, kustannustehokkaat ja saavutettavat palvelut sekä erinomainen asiakaskokemus

Luottamuksen avulla rakennettu, sujuva yhteistyö alueen kuntien, yhteisöjen ja valtionhallinnon kanssa – asukkaiden parhaaksi

Saavutettu asema alan parhaana julkisena työpaikkana

Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita ohjataan sekä tuetaan erinomaisesti

Integroidut, kustannustehokkaat palvelut ovat hyvin saatavissa ja saavutettavissa

Yhteistyötä ja asiakaskokemusta arvostetaan ja arvioidaan

Hallintomalli ja johtaminen toteuttavat tavoitteita

Alan paras julkinen työpaikka Suomessa tarjotaan Päijät-Hämeessä

Kokonaisturvallisuuden osaaminen on vahvaa ja siihen luotetaan

Valmistelutyöryhmien tehtäväkokonaisuudet 2022

Työvaliokunta-
kuntajohtajat

Yleishallinto ja johtaminen	Palvelutuotanto	HYTE	Viestintä	Talous	ICT ja digi
Hyvinvointialueen strategian viimeistely	Palvelustrategian viimeistely	Tärkeimpien HYTETU- ja yhdyspinta-asioiden määrittely	Viestintätyöryhmän kokoonpanon muutokset	Organisaatiorakenteen ja kustannuspaikkojen määrittely	Talous ja HR järjestelmät toimintakuntoon 2023 alkuun
Vaikuttamisen ja osallistamisen järjestelmien suunnittelu ja toteutus	Toiminnan yhteensovittaminen ja yhtenäistäminen Heinolan ja Sysmän kanssa	Luottamuselimiin ohjauksen määrittäminen	Hyvinvointialueen ulkoasun rakentaminen ja siitä viestiminen	Talousarvion ja budjetoinnin vahvistaminen	APTJ muutokset: yhteinen Lifecare ja pienemmät APTJ järjestelmät 2023 alkuun
Johtamisen alakokokoisuuksien edistäminen	Yhdyspintatyön erillisuudet ja alueelliset linjaukset	Luottamuselimiin valmistelijoiden määrittely	Hyvinvointialueen viestinnän selkeyttäminen	Kirjanpidon käytäntöjen määrittely	Tietojohtamisen kokonaisuudet vuoden 2023 alkuun
Velkojen, vastuiden ja sopimussiirtojen kokonaisuusien tarkentaminen	Opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien siirron valmistelu	Luottamuselimiin toiminnan painopisteiden määrittely vuodelle 2022 (työryhmän osalta)	Mukautuminen poliittisten toimielinten tarpeisiin	Toimitilaratkaisut ja vuokrat	Yhteinen verkko ja työasema infrastruktuuri
Henkilöstön valmistelun edistäminen	Eriyishuollon palveluiden uudelleenjärjestelyt	Kuntien ja alueen 3. sektorin rahoituksen turvaaminen	Vuoden 2022 pääviestien selkeyttäminen	Raportointimallien suunnittelu ja rakentaminen	Tunnukset ja oikeudet toimintakuntoon 1.1.2023
Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyön sekä johtamisen rakenteiden määrittely	Vaikuttamistoimien valmistelu		Ajankohtaisten viestintäkärkien määrittely ja toimeenpano	Investointisuunnitelman valmistelu	Vaihe, takaisinsoitto ja puhelimiin liittyvien kokonaisuusien valmistelu
Työryhmien työskentelyn yhteensovittaminen ja koordinaointi	Varautumisen kehittämissuunnitelman toimeenpano			Siirtyvien omaisuuksien määrittely	Uusien kuntien ja pelan migraatiot 1.1.2023 alkaen (ICT-näkökulma)

Valmistelun epäoikeudenmukainen rahoitus: otovalmistelu

Hollola

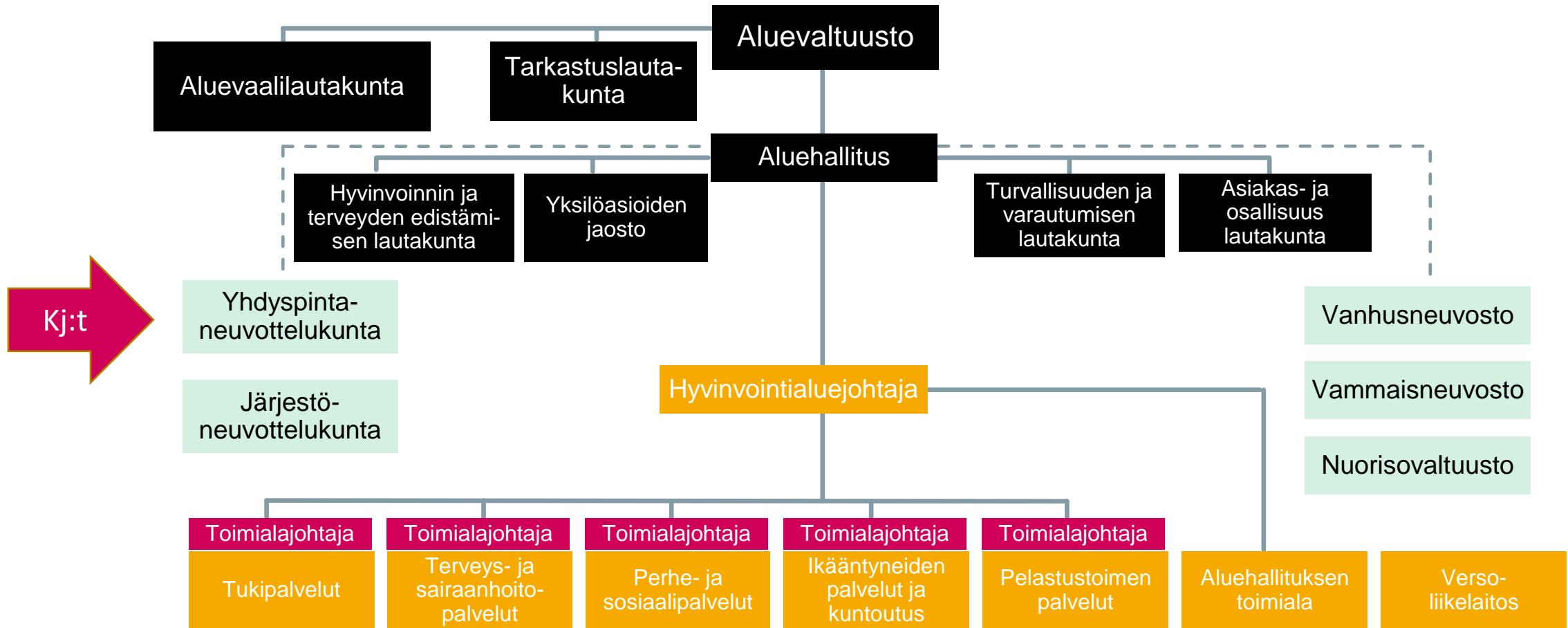
Yhdyspintatyön valmistelu

- **Hyte-työryhmän vastuulla yhdyspintatyön kokonaisuuden kehittäminen (standardit)**
  - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
  - Osallisuus
  - Varautuminen
  - Työllisyys
  - Asuminen
  - Kotoutuminen
  - Joukko- ja palveluliikenne
  - Sivistys ja sote / LAPE
  - Ikääntyminen
- **Palvelutuotantotyöryhmän valmisteluvastuulla yhdyspintatyön erilliskysymykset**
  - Työllisyydenhoito-kuntouttava työtoiminta.
  - Sosiaalinen asuminen-välivuokraus. Erillinen selvitys NHG:n kanssa.
  - Tulkkikeskus ja tulkkauspalvelut. Erillinen selvitys NHG:n kanssa.
  - Sosiaalinen luototus (Lahti ja vanhat luotot).
  - Kotouttaminen ja kotouttamistyön työnjako.
  - Varautuminen. Tavoitteet vuosille 2022-2023.
  - Opiskeluhoolto. Opiskeluhoollon kuraattorien ja psykologien siirron valmistelu erillisenä valmistelukokonaisuutena.

Ajankohtaista valmistelussa

Hollola

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

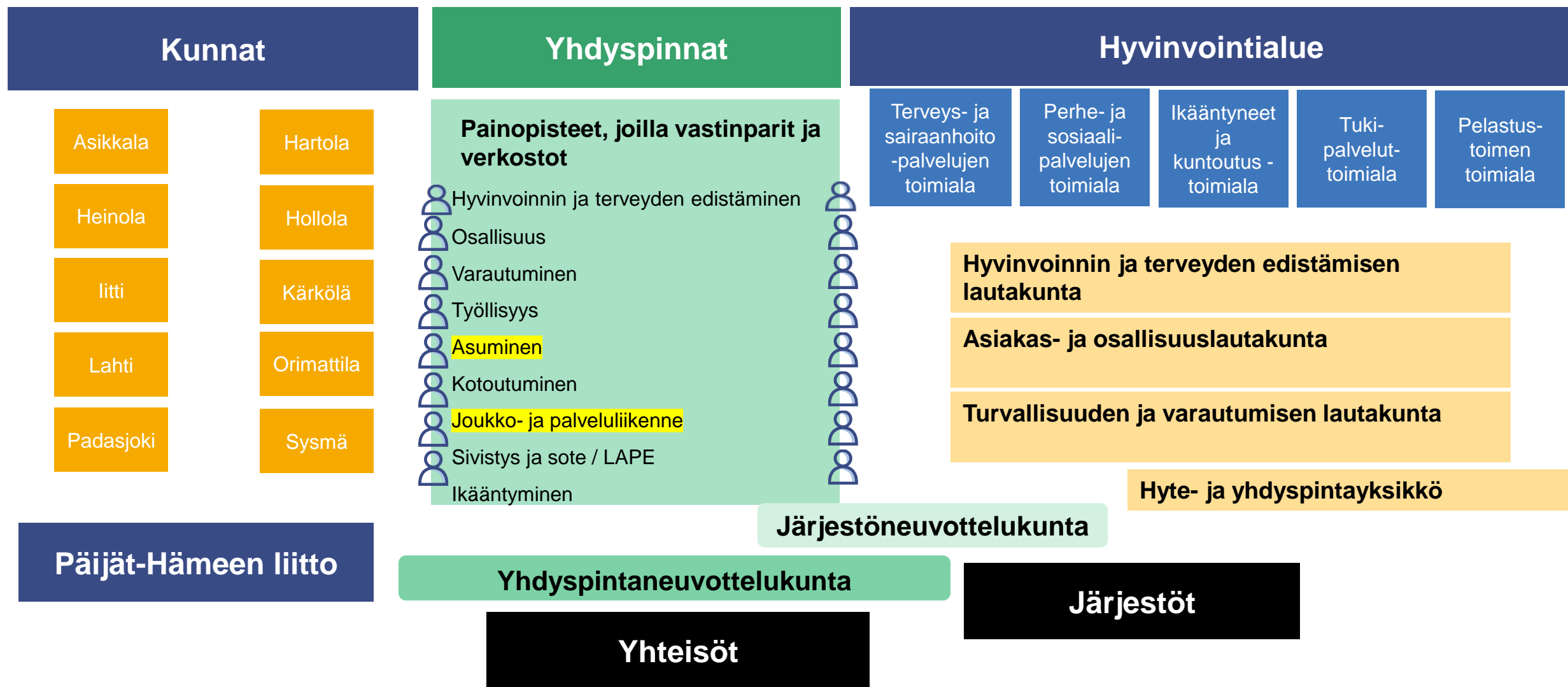

Yhdyspintaneuvottelukunta

Aluehallitus asettaa yhdyspintaneuvottelukunnan, jonka tehtävänä on edistää turvallisuuteen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja yhdyspintatyöhön liittyvää yhteistyötä alueella.

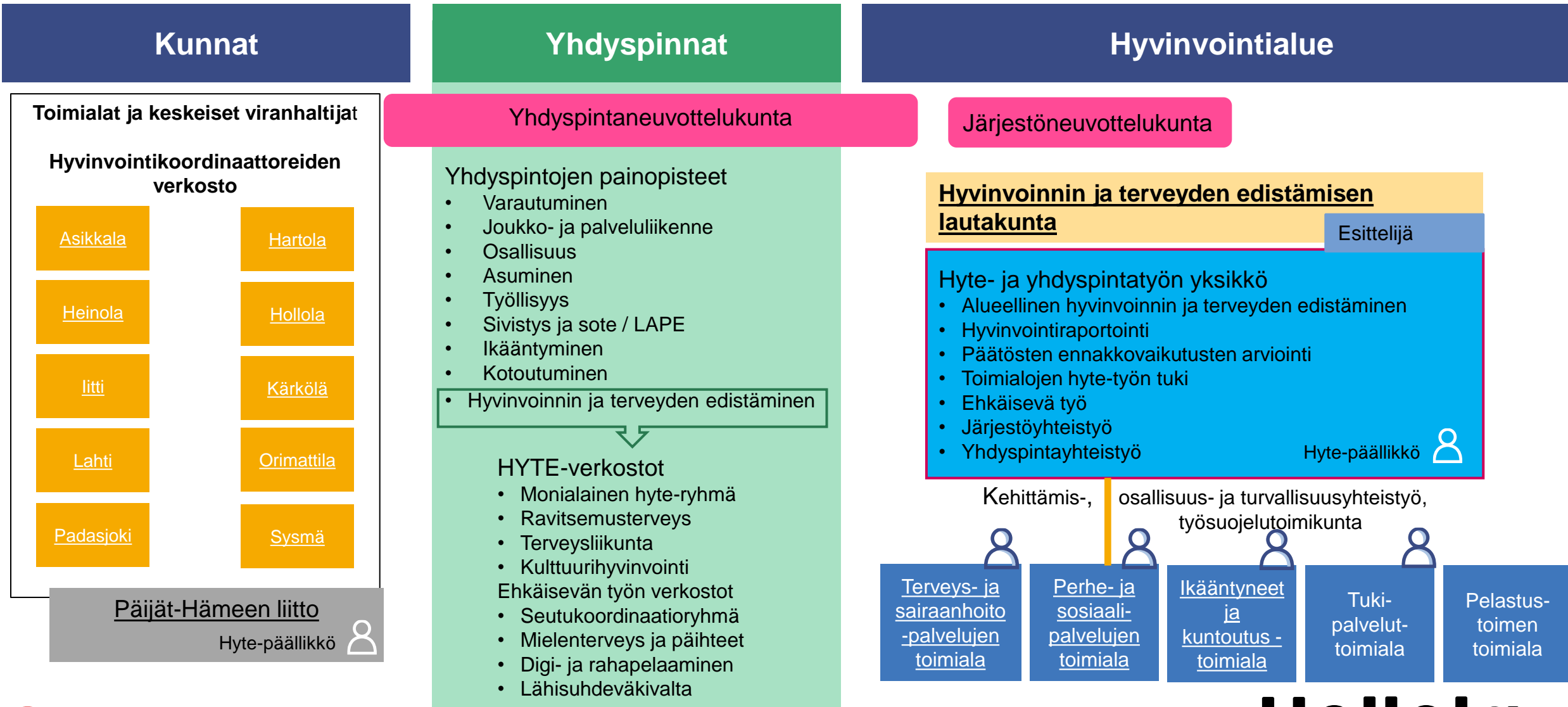
Neuvottelukunnan jäsenet nimetään kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton viranhaltijoista sekä yhteisöjen ja järjestöjen edustajista. Neuvottelukuntaan nimetään yksi edustaja jokaisesta hyvinvointialueen kunnasta.

Yhdyspintatyö hyvinvointialueella 2023, luonnos

Strategiset, ohjaavat dokumentit: kuntien strategiat, hyvinvointialuestrategia, alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenne Päijät-Hämeessä, luonnos

Strategiset, ohjaavat dokumentit

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Suunnitelma ikääntyneiden toimintakyvyn tukemiseksi, Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma, Maahanmuutto-ohjelma, Ravitsemusterveyden edistämisen suunnitelma, Liikkumishjelma

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen järjestöyhteistyön malli

Hyvinvointialue tiivistää yhteistyötä ja yhteisiä neuvotteluita sekä edistää hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

1. TOIMINNALLINEN YHTEISTYÖ, ei rahallista avustusta

- Tila-, tapahtuma- ja viestintäyhteistyön käytännöt
- Järjestöyhteistyön rakenne: järjestöneuvottelukunta, Kumppanuusfoorumi ja verkostot
- Järjestökoordinaattori ja yhteyshenkilöt hyvinvointialueella ja järjestöissä
- Asiakasohjaus järjestöihin ja tiedotus järjestötoiminnasta

2. YHTEISTYÖSOPIMUKSET, ei rahallista avustusta

- Hankkeiden aiesopimukset, ohjausryhmien jäsenyydet ja muut jäsenyydet
- Sovittujen verkostojen koordinointi ja kehittämissyhteistyöryhmät
- Asiantuntijayhteistyö, työparityö ja asiantuntijavaihdot

3. KUMPPANUUSAVUSTUKSET, järjestöavustukset

- Hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä täydentävä ja rikastava järjestölähtöinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kohdentuva toiminta.

4. YHTEISKEHITTÄMISEN AVUSTUKSET, järjestöavustukset

- Alueellisen hyvinvointisuunnitelman kärkien mukaisten teemojen tarvelähtöinen yhteiskehittäminen
- Yhteistoimintojen pilotointi ja juurruttaminen
- Hankkeiden omarahoitusosuudet

OHJAUS
NEUVOTTELU

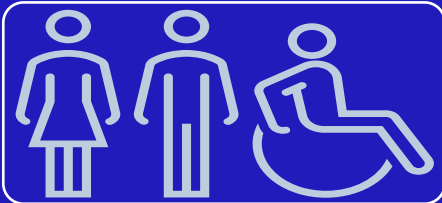
Huomioita

Hollola

Huomioita

Uudistus ei tuo automaattisia ratkaisuja; on johdettava integraatiota = uudelleenajattelua ja muutosta

Hyvinvointialueen huomio asukkaisiin ja yhteistyöhön, missä uudistuksen todellinen lisäarvo lopulta mitataan

Tarvitaan myös jatkuvaa uudelleenarviointia ja luottamusta; avoimuutta ja vuorovaikutusta, jolle täytyy olla myös rakenteet

Huomio/haasteet

Yhdenvertaisuudesta syntyy helposti talousrealiteetin kautta kahle, mikä tuhoaa hyvin toimivia paikallismalleja

Yhdyspintayhteistyö voi jäädä jalkoihin, jos rakenne ja yhteiset tavoitteet, prosessit ja toiminnan systematiikka/standardit jäävät epäselviksi tai sopimatta

Kunnan ja hyvinvointialueen intressit / painoarvo poikkeaa toisistaan (esim. kuntouttava työtoiminta); altavastaajan aseman riski.

Hollola

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHDYSPINTAFOORUMI

Syksyn teemat

- 23.09.2022 Johtaminen ja yhteistyörakenteet
- 28.10.2022 Työllisyyden hoidon yhdyspinnat
- 25.11.2022 Sivistyksen ja soten yhdyspinnat
- 16.12.2022 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Yhdyspintafoorumit toteutetaan perjantaisin kello 9-11 KuntaTV:n kautta.

